

**UCHWAŁA NR 494/VIII/21
RADY MIEJSKIEJ W NAMYSŁOWIE**

z dnia 30 grudnia 2021 r.

**w sprawie Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Namysłów w 2022 roku**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 i 1834), art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956) oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r., poz. 1119) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050), w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268) Rada Miejska w Namysłowie uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się:

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Namysłów w 2022 roku, stanowiący załącznik **Nr 1** do uchwały;
- 2) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Namysłów w 2022 roku, stanowiący załącznik **Nr 2** do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Namysłowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jacek Ochędzan

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE NAMYSŁÓW w 2022 R. (GPPiRPA)

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r., poz. 1249).
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 i z 2021 r. poz. 159, 1006, 1981).
4. Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 i 1834).
5. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2021 r., poz. 1956).

WPROWADZENIE

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tego zjawiska oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ponad 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln. Zgodnie z Raportem Światowej Organizacji Zdrowia, dotyczącym Stanu Zdrowia na Świecie, alkohol jest na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialnym za ponad 9% całkowitego obciążenia chorobami i urazami, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem.

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno pojedynczych osób jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, takich jak zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki komunikacyjne, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Trudno wyliczalne są straty w sferze psychologicznej i emocjonalnej dotyczące szczególnie rodzin. Z tego względu działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony administracji samorządowej. Rozmiary szkód mogą być zmniejszone przez skuteczną politykę wobec alkoholu i problemów z nim związanych.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ten akt prawny stanowi jasno, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Ustawodawca wskazuje również zadania, jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o zapobieganiu narkomanii. Nie mniej ważnym dokumentem jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która wyraźnie definiuje przemoc w rodzinie jako przestępstwo i wyznacza kierunki zwalczania tej patologii. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu i przemocy. Obecnie nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom, ale jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej. Pomagać – to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, przemocy, lepiej pomagać – to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie

z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi i nabywać umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek poddany jest presji otoczenia.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program jest uchwalany corocznie przez Radę Miejską. Zadania ujęte w Gminnym Programie są koordynowane przez Pełnomocnika Burmistrza Namysłowa ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. Ustawa zabezpiecza również środki finansowe na realizację programu, które pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Namysłów na 2022 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Program opiera się na wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 i Wojewódzkim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla województwa opolskiego.

Podstawową rolą Gminy Namysłów, w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie inspirowanie i wspieranie bezpośrednich realizatorów konkretnych zadań, w ramach posiadanych możliwości kadrowych i finansowych. Program ten stanowi merytoryczne i organizacyjne ramy dla realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem wskazanych priorytetów wynikających z przyjętych celów.

ELEMENTY DIAGNOSTYCZNE

1. Osoby uzależnione od alkoholu

Według wyliczeń Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ponad 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln. Szacunki przeprowadzone na podstawie przelicznika przyjętego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej w skrócie: PARPA), według której odsetek osób uzależnionych od alkoholu wynosi ok. 2% całej populacji. Stan ludności Gminy Namysłów według danych ewidencji ludności na dzień 30.11.2021 r. wynosił **25 952** osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy – 2% z tej liczby to 519 osoby – należy jednak podchodzić do tej liczby z dużą ostrożnością. Według danych uzyskanych z Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia w Opolu w jednostkach lecznictwa odwykowego województwa opolskiego leczyło się ok. 12% populacji osób uzależnionych od alkoholu. Jeżeli przyjąć, z wszystkimi zastrzeżeniami, dla ilustracji sytuacji liczbę ok. 519 osoby uzależnione od alkoholu z terenu gminy Namysłów, oznacza to, iż do specjalistycznego leczenia trafia ok. 62 spośród nich. Ok. 457 nie leczonych osób uzależnionych od alkoholu generuje dodatkowe koszty w różnych obszarach ochrony zdrowia ze względu na szkody zdrowotne, jakie ponosi w związku z nałogowym pić alkoholu. Poza szkodami zdrowotnymi grupa ta w związku z uzależnieniem od alkoholu ponosi straty o charakterze społecznym i materialnym, będąc jednocześnie powodem powstawania strat zdrowotnych, społecznych i materialnych w swoim najbliższym otoczeniu.

2. Osoby nadużywające alkoholu – pijące szkodliwie

Według szacunków PARPA minimalny odsetek osób pijących szkodliwie wynosi ok. 5% całej populacji – jest to w przypadku gminy Namysłów ok. 1 297 osób.

Maksymalny, według szacunków PARPA, odsetek osób pijących szkodliwie wynosi ok. **7%** całej populacji – w przypadku gminy Namysłów jest to 1 816 osób. W związku z używaniem alkoholu w tej grupie należy spodziewać się zwiększonej ilości szkód zdrowotnych wynikających między innymi z urazów mających związek z alkoholem oraz z długotrwałej ekspozycji na duże dawki alkoholu. Oznacza to w przypadku pacjentów nadużywających alkoholu oraz uzależnionych od alkoholu zwiększone koszty w wielu obszarach ochrony zdrowia.

Badania oceniające rolę alkoholu w określonych typach obrażeń wykazały, że może on być przyczyną wielu urazów, a nawet śmierci na skutek wypadków samochodowych, potrącenia pieszych, upadków, utonięć,

pożarów i poparzeń, a także wypadków przy pracy. Tak więc problemy konkretnych osób wynikające z ich uzależnienia od alkoholu lub jego nadużywania generują znaczne koszty, także poza obszarem ochrony zdrowia.

3. Osoby dorosłe żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholików

Do tej kategorii osób zaliczamy dorosłych członków rodziny partnerów życiowych alkoholików. Osoby te, żyjąc w najbliższym otoczeniu alkoholików ponoszą różnego rodzaju straty, w tym zdrowotne wynikające z długotrwałego funkcjonowania w głębokim stresie oraz z psychicznych i somatycznych kosztów szkodliwego przystosowania się do życia z osobą uzależnioną od alkoholu.

W przypadku wielu dorosłych osób żyjących w najbliższym otoczeniu alkoholika, życie w długotrwałym stresie emocjonalnym pozostawia ślady, a nawet siebie spustoszenie. Efektem takiego życia może być nerwica bądź izolowane objawy psychosomatyczne ze strony różnych układów (ból głowy, kłopoty mięśniowe, kłopoty żołądkowe, zaburzenia krążenia i niepokojące objawy ze strony serca), sytuacja taka tworzy okazję do sięgnięcia po środki uspokajające, nasenne i przeciwbólowe. W tym też do sięgnięcia po alkohol. Wszystkie te środki mogą stać się substancją własnego uzależnienia.

Według szacunków PARPA osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika stanowią ok. 4% populacji. W przypadku gminy Namysłów, przy 25 952 mieszkańcach, stanowi to ok. 1 038 osoby generujące koszty w różnych obszarach ochrony zdrowia wynikające ze szkód zdrowotnych powstałych w związku ze szkodliwym wpływem funkcjonowania w najbliższym otoczeniu alkoholika.

Niewielki zasięg pomocy terapeutycznej dla osób żyjących w najbliższym otoczeniu alkoholika, tzw. osób współuzależnionych, nie tylko powoduje dodatkowe koszty w ochronie zdrowia ale również wzmacnia dysfunkcję rodzin, utrudnia przystosowanie się do zmieniających się warunków na rynku pracy lub wpływa na ponoszenie strat rozwojowych przez dzieci.

4. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym

Życie dziecka w rodzinie z problemem alkoholowym powoduje poważne straty emocjonalne i rozwojowe. Według szacunków PARPA dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików stanowią ok. 4% populacji. W przypadku gminy Namysłów, przy 25 952 mieszkańcach, jest to ok. 1 038 osoby. Wychowywanie się w rodzinie z problemem alkoholowym może wywrzeć poważny negatywny wpływ na rozwój dziecka. Dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym, choroba rodziców staje się główną siłą nadającą kierunek ich życiu, które zaczyna się obracać wokół problemu alkoholowego ojca, czy matki.

Należy podkreślić, że dysfunkcje, powstałe w przypadku dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych, przenoszone są następnie w dorosłe życie, jako tzw. syndrom DDA (Dorosłego Dziecka Alkoholika). Mamy więc do czynienia z sytuacją, w której wychowywanie się w najbliższym otoczeniu osób uzależnionych od alkoholu oraz brak pomocy psychologicznej, czy terapeutycznej w dzieciństwie, mogą skutkować dysfunkcjami w sferze emocjonalnej i psychicznej w trakcie dorosłego życia.

5. Bezrobocie jako czynnik zwiększający ryzyko szkodliwego picia napojów alkoholowych

Szczególnie niepokojąca sytuacja dotyczy osób bezrobotnych – według PARPA 23% należało do grup ryzyka pod względem konsumowania napojów alkoholowych. Można jednakże przyjąć, iż w przypadku osób bezrobotnych mamy w sposób wysoce prawdopodobny do czynienia z nadreprezentacją osób pijących ryzykownie. Sytuacja taka oznacza, że w związku z dysfunkcjami, jakie powodować może nadmierna konsumpcja alkoholu w sferze psychicznej i biologicznej człowieka, alkohol sprzyja poszerzeniu się niemałych już na terenie gminy obszarów ubóstwa.

Pewną ilustracją związku bezrobocia z ryzykiem dotyczącym spożywania napojów alkoholowych – przy przytoczonych wyżej zastrzeżeniach – może być liczba 159 osób stanowiących 23% z 692 osób bezrobotnych (dane dotyczą gminy Namysłów), zarejestrowanych w dniu 31.10.2021 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Namysławie. Oznacza to, że ok. 159 osób bezrobotnych pije alkohol w sposób uszkadzający siebie i swoje otoczenie, zmniejszając jednocześnie szanse na uzyskanie pracy.

6. Przemoc w rodzinie / przemoc domowa

Według szacunków PARPA ok. 2/3 osób dorosłych oraz ok. 2/3 dzieci żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym doznaje przemocy w różnych formach – w przypadku gminy Namysłów jest to ok. 697 dorosłych osób żyjących w najbliższym otoczeniu alkoholików oraz ok. 678 dzieci żyjących w takim

otoczeniu. Należy podkreślić, że przemoc domowa jest zjawiskiem szerszym i nie ogranicza się do rodzin z problemem alkoholowym i do związku z alkoholem.

Połączenie informacji z instytucji stykających się z przemocą domową oraz powyższych szacunków prowadzi jednoznacznie do wniosku, że większość osób doznających przemocy domowej pozostaje poza oddziaływaniami, które mogłyby przemoc zatrzymać i pomóc w sposób profesjonalny. W praktyce pomoc taka udzielana jest w jednostkach leczenia odwykowego dla członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu oraz w bardzo nielicznych podmiotach nie zaliczanych do sektora finansów publicznych. Również w przypadku sprawców przemocy, poza leczeniem odwykowym i w pewnej mierze, niektórymi zakładami karnymi, brak jest oferty pomocy psychologicznej i terapii.

7. Rynek napojów alkoholowych

Uchwałą Nr 76/VIII/19 Rady Miejskiej w Namysłowie dnia 30 maja 2019 roku ustalono liczbę wszystkich zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Namysłów w ilości 255, w tym przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 170, a do spożycia w miejscu sprzedaży - 85.

Liczba wydanych zezwoleń na dzień 30.11.2021 r. przedstawia się następująco:

Limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie								
z napojami przeznaczonymi do spożycia								
1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				
wg zawartości alkoholu								
1.	2.	3.	4.	5	6.	7.	8.	9.
ogółem /wszystkich zezwoleń/	razem	do 4,5% /oraz piwa/	od 4,5 do 18% /z wyjątkiem piwa/	pow. 18%	razem	do 4,5% /oraz piwa/	od 4,5 do 18% /z wyjątkiem piwa/	pow. 18%
255	170	60	50	60	85	40	20	25
Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych								
z napojami przeznaczonymi do spożycia								
1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				
wg zawartości alkoholu								
1.	2.	3.	4.	5	6.	7.	8.	9
ogółem /wszystkich zezwoleń/	razem	do 4,5% /oraz piwa/	od 4,5 do 18% /z wyjątkiem piwa/	pow. 18%	razem	do 4,5% /oraz piwa/	od 4,5 do 18% /z wyjątkiem piwa/	pow. 18%
192	133	49	40	44	59	32	12	15

8. Podsumowanie

W 2016 roku, Oficyna Profilaktyczna z Krakowa przeprowadziła badania diagnostyczne zagrożeń społecznych na terenie Gminy Namysłów.

W badaniu osób dorosłych uwzględnione zostały takie obszary jak bezrobocie i wykluczenie społeczne, spożywanie alkoholu i zagrożenia z tym związane, używanie narkotyków, przemoc domowa czy hazard.

W badaniu młodych mieszkańców uwzględnione zostały takie obszary jak spożywanie alkoholu, palenie tytoniu, używanie narkotyków oraz dopalaczy, przemoc rówieśnicza oraz domowa, hazard oraz inne ryzykowne zachowania.

Badaniem zostali objęci ponadto pracownicy punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz wyrobów tytoniowych.

Wyniki badań zawarte w Diagnozie Problemów Społecznych na terenie Gminy Namysłów – Raport z badań, są do wglądu u Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich oraz są dostępne na stronie internetowej Urzędu Miejskiego www.namyslow.eu w zakładce GKRPA.

Konsumpcja alkoholu zwiększa ryzyko wielu szkód społecznych w zależności od poziomu spożycia, tzn. im większa konsumpcja tym wyższe ryzyko szkód. Szkody wywołane przez picie mieszczą się w szerokim zakresie: od zakłóceń porządku publicznego, np. wyrwanie ze snu przez hałaśliwego pijaka, do bardziej

poważnych konsekwencji takich jak problemy małżeńskie, molestowanie dzieci, przestępczość, agresja czy morderstwo. Ogólnie rzecz biorąc, wyższy poziom spożycia pociąga za sobą poważniejsze przestępstwa i urazy. Poziom konsumpcji, częstotliwość picia i częstotliwości oraz ilości napadowego picia alkoholu, niezależnie od siebie zwiększają ryzyko przemocy, przy czym niekiedy picie napadowe może zakłócać zależność między poziomem konsumpcji i szkodami.

Alkohol jest „narkotykiem” powodującym uzależnienie. Niezależnie od tego jest przyczyną 60 różnego typu chorób, w tym urazów, zaburzeń psychicznych, chorób przewodu pokarmowego, nowotworów, chorób układu sercowo – naczyniowego, zaburzeń odporności, chorób płuc, chorób układu kostnego mięśniowego, zaburzeń zdrowia reprodukcyjnego, nie wyłączając ryzyka zgonu niemowląt i niskiej wagi niemowląt. Dla większości chorób i zaburzeń działanie alkoholu jest proporcjonalne do wielkości spożycia. Przyjmuje się, iż wskazane wyżej grupy ryzyka będą głównymi beneficjentami ostatecznymi Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Założenie powyższe nie ogranicza grona beneficjentów ostatecznych do wskazanych grup ryzyka, wskazuje natomiast, kto winien należeć do głównych odbiorców pomocy udzielanej w ramach realizowanych zadań.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY NAMYSŁÓW

Program realizowany będzie we współpracy z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym
- Namysłowskim Ośrodkiem Kultury
- Powiatową Komendą Policji
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
- placówkami oświatowymi
- placówkami służby zdrowia
- organizacjami pozarządowymi
- osobami fizycznymi i prawnymi.

CELE

Celem głównym Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych.
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem.
3. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkohol (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie).
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Objęcie pomocą większej liczby osób uzależnionych od alkoholu.
7. Zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.
8. Zwiększenie skali działalności informacyjnej.

ZADANIA PRIORYTETOWE GPPiRPA

W związku z występującym w Polsce wzrostem zagrożeń dotyczących używania napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież w tworzeniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 za zadania priorytetowe uznano:

Zadanie 1

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

1. Warsztaty psychologiczne dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Namysłów.
2. Aktywne uczestnictwo w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez koordynowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy (przede wszystkim współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Namysławie) oraz poradnictwo prawne (Punkt Konsultacyjno Informacyjny).
3. Podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty”(kursy, szkolenia, konferencje).
4. Kontynuację działalności grupy wsparcia dla osób współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
5. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Namysłów (kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych, podnoszenie kwalifikacji, wynagrodzenia, bieżąca działalność wynikająca z regulaminu Komisji).

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba dzieci uczestniczących w warsztatach psychologicznych prowadzonych na terenie szkół,
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych prowadzonych na terenie szkół,
- liczba rodzin objęta procedurą Niebieskiej Karty,
- liczba oraz frekwencja osób uczęszczających na spotkania grupy wsparcia,
- liczba odbytych spotkań członków Gminnej Komisji,
- liczba rozmów interwencyjno – motywujących przeprowadzonych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- liczba wniosków skierowanych przez Gminną Komisję do Sądu Rejonowego w Kluczborku w temacie przymusowego leczenia odwykowego,
- liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Zadanie 2

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez:

1. Organizowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych programów oraz przedstawień profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Organizowanie szkoleń i warsztatów dla dzieci i rodziców.
3. Finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów szkolnych.
4. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w szkołach i innych placówkach na terenie gminy.
5. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

6. Prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (Punkt Konsultacyjno-Informacyjny).

7. Przeprowadzanie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką alkoholową i przeciwdziałaniem narkomanii oraz współdziałanie w ogólnopolskich kampaniach medialnych dotyczących tej tematyki.

8. Wspieranie działań profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci i młodzieży w szczególności sposób eksponujący szkodliwość alkoholu, narkotyków oraz „dopalaczy” (spektakle, zawody sportowe, festyny, konkursy, imprezy tematyczne, itp.).

9. Zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych (książki, płyty DVD, broszury, ulotki, prenumerata czasopism, itp.) oraz związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym.

10. Szkolenia i kursy specjalistyczne dla osób zajmujących się pracą z osobami uzależnionymi oraz współuzależnionymi.

11. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych (kampanie edukacyjne, współpraca z policją i ośrodkami szkolenia kierowców, szkolenia dla kierowców).

12. Współpracę z mediami w zakresie przekazywania nowoczesnej i profesjonalnej wiedzy na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działań podejmowanych w Gminie, miejsc udzielania pomocy.

13. Finansowanie działań profilaktycznych prowadzonych z osobami zagrożonymi uzależnieniem od alkoholu doprowadzonych do Izby Wyrzeźwień w Opolu.

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba osób przeszkolonych z rozbiciem na poszczególne szkolenia,
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach oraz w przedstawieniach profilaktycznych,
- liczba akcji edukacyjnych (kampanie lokalne i ogólnopolskie),
- liczba osób z terenu gminy przebywająca w Izbie Wyrzeźwień.

Zadanie 3

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Wspieranie stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych promujących abstynencję i zdrowy styl życia.

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba instytucji działających na terenie Gminy Namysłów promujących abstynencję i zdrowy styl życia.

Zadanie 4

Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (kierowanie spraw do Sądu Rejonowego w Kluczborku).

1. Pokrycie kosztów sądowych.
2. Pokrycie kosztów poniesionych na sporządzenie opinii lekarzy biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia (psycholog, psychiatra).

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Kluczborku, w temacie przymusowego leczenia odwykowego, przez Gminną Komisję,
- liczba sporządzonych opinii przez lekarzy biegłych sądowych.

Zadanie 5

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Namysłów.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana Zarządzeniem Nr 732/VIII/21 Burmistrza Namysłowa z dnia 1 października 2021 r., które określa jej zadania. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zasady funkcjonowania i tryb pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa regulamin, stanowiący załącznik do ww. zarządzenia.

Podstawowym zadaniem Komisji jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania. Celem działań profilaktycznych jest również zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zwiększanie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami.

Komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, do których należy:

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Również w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązującej do leczenia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- przyjmuje zgłoszenie o przypadku nadużywania alkoholu,
- wzywa na rozmowę osoby, co do których wpłynęło w/w zgłoszenie,
- w przypadku gdy osoba wezwana nie godzi się dobrowolnie na leczenie, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, Komisja składa wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu do Sądu Rejonowego w Kluczborku.

W 2021 r. do 30 listopada w ramach działalności Komisji odbyło się 21 posiedzeń.

Wpłynęło 25 nowych wniosków o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu:

- od rodzin osób uzależnionych – 4 wnioski,
- z OPS, PCPR i Zespołu Interdyscyplinarnego – 7 wniosków,
- z Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury Rejonowej – 14 wniosków.

W ramach swojej działalności, opiniowano wnioski o zgodność lokalizacji punktów, których właściciele wystąpili o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Wydano 14 pozytywnych opinii w formie postanowienia.

Na posiedzenia Komisji wezwano 79 osób, w celu zmotywowania do podjęcia leczenia odwykowego. Zgłosiło się 10 osób. Z osobami wezwanymi zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjne – motywujące.

Przeprowadzono 0 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Komisji:

- 1) za udział w posiedzeniach Komisji przysługuje każdorazowo wynagrodzenie w wysokości:
  - a) Przewodniczący, Z-ca Przewodniczącego i Sekretarz Komisji – otrzymują wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 roku,
  - b) pozostali członkowie Komisji – otrzymują wynagrodzenie w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 roku;
- 2) za wykonanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (niezależnie od ilości sprawdzonych punktów w danym dniu) - w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 roku;
- 3) podstawą do naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności na posiedzeniach komisji podpisana przez Przewodniczącego Komisji lub Z-ce Przewodniczącego, protokół zespołu kontrolującego, bądź inny dokument potwierdzający wykonanie czynności,
- 4) przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych, tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka Komisji, według zasad obowiązujących w stosunku do pracowników zatrudnionych w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GPPiRPA

1. Źródłem finansowania zadań GPPiRPA są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych.

2. Zadania realizowane w ramach GPPiRPA mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody Opolskiego oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

3. Plan finansowy na 2022 rok zawiera **tabela Nr 1**.

KONTROLA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU

1. Systematyczne zbieranie i analiza danych dotyczących realizacji Gminnego Programu.

2. Systematyczne sprawdzanie zadań pod względem jakości, czasu oraz efektywności.

3. Sporządzanie sprawozdania z wykonania Programu, przez Przewodniczącego GKRPA, zawierającego informacje dotyczące ilości środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań, liczby przeprowadzonych i/lub dofinansowanych form w ramach poszczególnych działań, liczby osób objętych poszczególnymi działaniami, liczby podmiotów, z którymi nawiązano współpracę.

4. Burmistrz Namysłowa sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Tabela Nr 1

**PLAN FINANSOWY NA 2022 ROK W SZCZEGÓŁOWOŚCI DO DZIAŁU, ROZDZIAŁU
I PARAGRAFÓW KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ**

**Rozdział 1.
– Przeciwdziałanie alkoholizmowi**

§ 2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom. Dotacja przeznaczona na realizację zadań publicznych z zakresu ochrony i promocji zdrowia, porządku i bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania patologiom społecznym w 2022 roku.	120 000 zł
§ 4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników. Wynagrodzenia dla pedagogów zatrudnionych w SP Nr 3 i Nr 4 w Namysławowie.	213 300 zł
§ 4110	Składki na ubezpieczenia społeczne. Składki od wynagrodzeń pedagogów zatrudnionych w SP Nr 3 i Nr 4 w Namysławowie.	36 484 zł
§ 4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Składki od wynagrodzeń pedagogów zatrudnionych w SP Nr 3 i Nr 4 w Namysławowie	4 010 zł
§ 4170	Wynagrodzenie bezosobowe. Wynagrodzenia członków GKRPA. Wynagrodzenia instruktorów i pedagogów prowadzących zajęcia sportowo – rekreacyjne i socjoterapeutyczne z dziećmi i młodzieżą, wynagrodzenia terapeutów i psychologów prowadzących punkty konsultacyjno– informacyjne dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz wynagrodzenia konsultantów sądowych.	88 600 zł
§ 4210	Zakup materiałów i wyposażenia. Zakup wyposażenia i materiałów biurowych dla potrzeb Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zakup pomocy audiowizualnych, materiałów i sprzętu edukacyjno - informacyjnego dla placówek oświatowo – wychowawczych i organizacji współpracujących z Gminą. Zakup sprzętu sportowo – rekreacyjnego do zorganizowania czasu wolnego i pozalekcyjnych zajęć sportowych i imprez towarzyszących dla dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych oraz świetlic wiejskich. Doposażenie SP nr 3 i Nr 4.	89 783 zł
§ 4240	Zakup środków dydaktycznych i książek Doposażenie SP nr 3 i Nr 4.	4 000 zł
§ 4300	Zakup usług pozostałych. Wynagrodzenia dla terapeutów, psychologa i prawnika prowadzących zajęcia i punkty konsultacyjne dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. Realizacja specjalistycznych programów profilaktycznych i warsztatów o tematyce uzależnień w placówkach oświatowych oraz szkolenia i warsztaty prowadzone w sprawach profilaktyki i przemocy w rodzinie. Usługi cateringowe i transportowe. Obozy i kolonie dla dzieci z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym lub innymi uzależnieniami. Współpraca z Izłą Wyrzeźwień w Opolu.	52 920 zł
§ 4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	1 000 zł
§ 4410	Podróże służbowe krajowe Delegacje na szkolenia i konferencje.	500 zł

§ 4430	Różne opłaty i składki Wydatki przeznaczone na ubezpieczenie NW dzieci uczestniczących w obozach i koloniach.	200 zł
§ 4440	Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w SP Nr 3 i Nr 4 w Namysławie	13 903 zł
§ 4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego.	300 zł
§ 6050	Utworzenie strefy sportowo-rekreacyjnej na terenie Szkoły Podstawowej Nr 3 w Namysławie	50 000 zł
	OGÓLEM WYDATKI	675 000 zł

JZ

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE NAMYSŁÓW w 2022 R. (GPPN)

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050).
2. Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 i 1834).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119).
4. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2021 r., poz. 1956).

WPROWADZENIE

Współczesne spojrzenie na narkomanię, a szczególnie przedstawienie jej przez środki masowego przekazu jako zjawiska znacznie bardziej poważniejszego niż palenie papierosów czy picie alkoholu, stało się czymś bardzo niepokojącym.

Zjawisko narkomanii ma charakter procesu – postępuje, ewoluuje i odznacza się zróżnicowaną dynamiką. W dzisiejszych czasach narkomania to nie tylko subkultura, to moda narkotykowa, która przebiega zgodnie z zachodzącymi w niej trendami. Młodzi ludzie, swobodnie dokonują wyborów między dostępnymi używkami – alkoholem, nikotyną i narkotykami. Z pojęć związanych z narkotykami można stworzyć słownik nowej gwary. Każdy środek, czynność, stan umysłu miałby w nim swoje odniesienie. Dużym problemem są obecnie tak zwane „dopalacze”, które są łatwo dostępne na rynku. „Dopalacze” – potoczna nazwa różnego rodzaju produktów zawierających substancje psychoaktywne, które nie znajdują się na liście środków kontrolowanych przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii. Spożycie ich ma na celu wywołanie w organizmie jak najwierniejszego efektu narkotycznego substancji zdelegalizowanych. W Polsce dopalaczami są nazywane produkty zawierające związki stanowiące pochodne zakazanych substancji psychoaktywnych (np. amfetaminy) lub preparaty ziołowe zawierające związki halucynogenne. Stopień ich szkodliwości dla zdrowia i potencjał uzależniający jest przedmiotem badań i analiz, które jednak ze względu na liczbę znanych i ciągle wynajdowanych substancji psychoaktywnych, nie nadążają za zmianami ich składu przez producentów. Dodatkowo, dopalacze wprowadzono do obrotu jako "produkty kolekcjonerskie, nienadające się do spożycia", w związku z czym z czysto formalnego punktu widzenia nie podlegały one kontroli Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej. Substancje w nich zawarte nie znajdowały się na liście środków zakazanych ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, więc mogły być sprzedawane w legalnie działających sklepach.

Powszechność narkotyków wcześniej była problemem głównie dużych miast, dzisiaj jest obecna w miasteczkach, a nawet na wsiach, gdzie docierają dilerzy narkotykowi. Substancje psychoaktywne są w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach średnich i wyższych uczelniach. Wszegobecne są na dyskotekach, wszelkich imprezach młodzieżowych. Zażywają je również ludzie na stanowiskach urzędniczych, zajmujących dobrą pozycję w renomowanych firmach oraz posiadających wyższe wykształcenie. Stosują je w trakcie przerwy w pracy, wykładów itp.

Coraz bardziej stają się popularne narkotyki syntetyczne, zwłaszcza amfetamina. Zwiększyła się popularność heroiny do palenia. Rośnie liczba przetworów z konopi. Coraz większego znaczenia nabierają problemy zdrowotne będące wynikiem okazjonalnego używania narkotyków. Biorąc pod uwagę wzrost rozpowszechniania narkotyków syntetycznych można niestety spodziewać się w dalszych latach trendu wzrostowego narkomanii.

Problem narkomanii jest szczególnie istotny wśród młodzieży, gdyż obecnie do „zarażenia narkomanią” dochodzi coraz częściej już w szkole podstawowej, nastolatek wówczas przeżywa kryzys tożsamości. Kryzys ten oznacza załamanie się pewnej rzeczywistości, jest to bowiem okres gwałtownych zmian fizycznych i psychicznych, jakich doświadcza młody człowiek. Ogromnie ważnym elementem wchodzenia w dorosłość młodego człowieka jest głęboka więź z rodzicami, ponieważ stosunki z rodzicami mają istotny wpływ na wybory życiowe, a nieefektywna komunikacja wewnątrz rodzinna może przyspieszać zaangażowanie dziecka w narkotyki.

Psychologowie wskazują na trzy główne powody, które mogą skłonić nastolatka do sięgania po narkotyki, tj.: poszukiwanie nowych i przyjemnych wrażeń (narkotyki tylko pozornie zaspokajają te potrzeby, pozwala bowiem bez wysiłku ze strony nastolatka na odczuwanie przyjemności i dreszczu emocji), chęć uwolnienia się od stresu, napięć i problemów (narkotyki na krótką chwilę pozwala oderwać się od rzeczywistości, rozluźnić się i stłumić uczucia), chęć bycia akceptowanym przez grupę (młody człowiek chce poczuć się silnym i „wyluzowanym”, co pozwoli mu na uzyskanie aprobaty i uznania).

Bardzo istotne w zapobieganiu narkomanii jest uświadomienie, jakie ryzyko niesie za sobą sięgnięcie po narkotyki. Konieczna jest przede wszystkim skuteczna profilaktyka, która dotyczy zapobiegania zidentyfikowanym i spodziewanym zagrożeniom poprzez przedsięwzięcie działań, mających na celu niedopuszczenie do negatywnie ocenianych przekształceń istniejącego stanu rzeczy.

Odpowiednio do stopnia ryzyka profilaktyka prowadzona jest na trzech poziomach:

- 1) pierwszorzędowa – adresowana do grupy niskiego ryzyka, są to działania prewencyjne obejmujące szerokie, nie zdiagnozowane populacje, ma na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji.
- 2) drugorzędowa – adresowana do grupy podwyższonego ryzyka, celem jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych.
- 3) trzeciorzędowa – adresowana do grupy wysokiego ryzyka, przeciwdziałanie pogłębiania się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa ta określa zadania dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego jako zadanie własne oraz dla szkół wyższych, zakładów opieki zdrowotnej i innych jednostek organizacyjnych działających w dziedzinie ochrony zdrowia i inne.

W zakresie realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii mogą również uczestniczyć stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, fundacje, kościoły i inne związki wyznaniowe, medyczne samorządy zawodowe, rodziny osób uzależnionych oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.

SKALA PROBLEMU

W 2016 roku, Oficyna Profilaktyczna z Krakowa przeprowadziła badania diagnostyczne zagrożeń społecznych na terenie Gminy Namysłów.

W badaniu osób dorosłych uwzględnione zostały takie obszary jak bezrobocie i wykluczenie społeczne, spożywanie alkoholu i zagrożenia z tym związane, używanie narkotyków, przemoc domowa czy hazard.

W badaniu młodych mieszkańców uwzględnione zostały takie obszary jak spożywanie alkoholu, palenie tytoniu, używanie narkotyków oraz dopalaczy, przemoc rówieśnicza oraz domowa, hazard oraz inne ryzykowne zachowania.

Wyniki badań zawarte w Diagnozie Problemów Społecznych na terenie Gminy Namysłów – Raport z badań, są do wglądu u Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich oraz są dostępne na stronie internetowej Urzędu Miejskiego www.namyslow.eu w zakładce GKRPA.

CELE STRATEGICZNE PROGRAMU

1. **Strategia informacyjna** – jej celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru. U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, zwłaszcza młodzi, zachowują się ryzykownie, ponieważ wiedzą zbyt mało o mechanizmach i następstwach takich zachowań. Zakłada się, iż dostarczenie informacji o skutkach odurzania się narkotykami spowoduje zmianę postaw, a w rezultacie wpłynie na zmianę zachowań. Zazwyczaj są to wykłady ilustrowane niekiedy filmami.

2. **Strategia edukacyjna** – jej celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia, itp.). U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, nawet dysponujący odpowiednią wiedzą, podejmują zachowania ryzykowne z powodu braku wielu umiejętności niezbędnych w życiu społecznym. Deficyt w zakresie kompetencji społecznych uniemożliwia im budowanie głębszych, satysfakcjonujących związków ludźmi, powoduje ciągłą frustrację co w efekcie powoduje, że szukają oni chemicznych lub innych podprerek, żeby przetrwać.

3. **Strategia działań alternatywnych** – jej celem jest pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb (np. sukcesu, przynależności) oraz osiągnięcie satysfakcji życiowej przez stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, sportową, społeczną, itp.). U podstaw tej strategii leży założenie, że wiele ludzi nie ma możliwości zrealizowania swej potrzeby aktywności, podniesienia samooceny poprzez osiągnięcie sukcesów czy też rozwoju zainteresowań. Dotyczy to zwłaszcza dzieci i młodzieży zaniedbanej wychowawczo.

4. **Strategia interwencyjna** – celem tych działań jest pomoc osobom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu ich problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych.

5. **Strategia zmniejszania szkód** – adresatem tych działań są grupy najwyższego ryzyka, wobec których zawiodła wczesna profilaktyka, interwencje, terapia, resocjalizacja. Są to narkomani z długim stażem, którzy nie chcą wycofać się z ryzykownych zachowań.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I JEGO REALIZATORZY

1. REALIZATORZY GPPN to:

- 1) Burmistrz Namysłowa,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Ośrodek Pomocy Społecznej w Namysłowie,
- 4) Namysłowski Ośrodek Kultury,
- 5) Placówki oświatowe na terenie gminy Namysłów,
- 6) Komenda Powiatowa Policji,
- 7) Instytucje, organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. ZADANIA PROGRAMU

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy konsultacyjno-informacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków, realizowane poprzez:

1. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Namysłowie – konsultacje dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od środków psychoaktywnych.

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

- liczba udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez:

1. Warsztaty oraz zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Namysłów, prowadzone w placówkach oświatowo – wychowawczych.

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

- liczba dzieci uczestniczących w warsztatach prowadzonych na terenie szkół
- liczba przeprowadzonych szkoleń
- liczba osób przeszkolonych w temacie przeciwdziałania narkomanii

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez:

1. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą z rodzin, w których występuje problem narkomanii (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy klubów kultury).

2. Organizowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych programów oraz przedstawień profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

3. Organizowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Przeprowadzanie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych na tematy związane z problemem narkomanii oraz współdziałanie w ogólnopolskich kampaniach medialnych dotyczących tej tematyki.

5. Wspieranie działań profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci i młodzieży w szczególności sposobem eksponujący szkodliwość narkotyków.

6. Zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych (książki, kasy, płyty DVD, broszury, ulotki itp.) i sprzętu audio-video oraz sprzętu do zajęć sportowo-rekreacyjnych.

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

- liczba osób przeszkolonych z rozbięciem na poszczególne szkolenia
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach oraz w przedstawieniach profilaktycznych
- liczba akcji edukacyjnych (kampanie lokalne i ogólnopolskie)

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

1. Wspieranie stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych promujących abstynencję i zdrowy styl życia.

Wskaźniki oceny realizacji zadań:

- liczba instytucji działających na terenie Gminy Namysłów promujących abstynencję i zdrowy styl życia.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych.

2. Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Urzędu Marszałkowskiego w Opolu.

3. Plan finansowy na 2022 rok w szczególności do działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej zawiera tabela Nr 1.

Tabela Nr 1

**PLAN FINANSOWY NA 2022 ROK W SZCZEGÓŁOWOŚCI DO DZIAŁU, ROZDZIAŁU
I PARAGRAFÓW KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ**

Rozdział 85153 - Przeciwdziałanie narkomanii

§ 4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 000 zł
1)	Doposażenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych w Namysłowie oraz realizatorów GPPN Wydatki przeznaczone na zakup między innymi: - ulotek i broszur informacyjnych; - artykułów papierniczo – biurowych; - pomocy audiowizualnych, czasopism, książek i innych materiałów - sprzętu audio-video - sprzętu i urządzeń do zajęć sportowo-rekreacyjnych	
§ 4300	Zakup usług pozostałych	20 000 zł
1)	Realizacja profesjonalnych – specjalistycznych programów profilaktycznych o tematyce uzależnienia od narkotyków	
2)	Wynagrodzenia dla terapeutów prowadzących zajęcia i punkt informacyjno – konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków psychotropowych i członków ich rodzin	
3)	Szkolenia i warsztaty prowadzone w zakresie przeciwdziałania narkomanii	
4)	Obozy i kolonie dla dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniami	
§ 4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej.	1 000 zł
OGÓLEM WYDATKI		25 000 zł

JZ